

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahét nap és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XVIII. évfolyam 292. szám.

Nagy-Várad. Vasárnap, 1912. december 22.

A konferencia eredménye.

Szerbiával békén leszünk. — A balkáni szövetségesek és a törökök folytatják a háborút.

A nagykövetek konferenciája befejezte tárgyalásait s közzé tette hivatalos kommunikéjéta tárgyalások eredményéről.

Ez az eredmény kedvező reánk nézve. A konferencia monarchiánk álláspontját fogadta el. Szerbia a nagyhatalmakra bizta a dolgot s így most már nem tehet egyebet, mint — magyarán szólva, beadja a derekát. Okosabbat nem is tehet. Ereje sincs hozzá. Oroszországtól sem kap támogatást.

A nagyköveti értekezletnek Albániára vonatkozó határozata azonban még nem jelenti a függő kérdések végleges megoldását. A nagyhatalmak elvi megegyezése Albániát és a szerb kikötőt illetőleg a mi álláspontunk győzelmét jelenti ugyan és könnyít is némileg a helyzeten, de még hátra van két jelentékeny nehézség. Először is Albánia területi körülhatárolása, ami bizonyára sok fejtörést okoz még a nagyhatalmak londoni képviselőinek, másodsor pedig a magyar osztrák és szerb viszony rendezése vagyis ránk nézve az igazi krízis. És itt kell még résen lenni diplomáciánknak. Mert a hivatalos kommunikének az Adriához vezető kereskedelmi utról homályosan van fogalmazva.

Míg a londoni konferencia eredményéből most már e homály dacára is joggal remélhetjük, hogy

monarchiánk békésen elintézi Szerbiával támadt konfliktusát, — másrésztől kevés a reménység ahhoz, hogy a balkáni szövetségesek és a török közt létrejött fegyverszünetből végleges béke legyen.

Egyrészt mert a szövetségesek nagyon sokat követelnek a töröktől és a követelésükben támogatja őket a nagykövetek konferenciája is, — másrészt pedig, mert a török — miután a tengeren döntő ütközetben megverte a görögöt, — most már hallani sem akar a túlzó követelésekről, melyek közt még az is szerepel, hogy Európában egyebe sem maradjon Konstantinápolyon és környékén kívül. A töröknek az utóbbi események következtében visszatért az önbizalma, Görögországgal szemben megtagadja a fegyverszünetet, sőt most már kész a többiekkel is folytatni a háborút, melyre időközben erőt gyűjtött.

A konferencia eredménye.

London, dec. 21.

A nagyköveti konferenciáról kiadott kommuniké a béke komoly jelének tekintik, amely a háborus veszedelmet eloszlatja. Remélik, hogy a nagykövetek most már befolyást fognak gyakorolni a béketárgyalás menetére is. Törökország most már nem számíthat arra, hogy a hatalmak egyenetlenségéből hasznot húzzon s ennél fogva igyekeznie kell majd megegyezésre jutnia. A kommuniké nem tesz említést arról, hogy *Albánia határa* dolgában is megállapodtak-e már a nagykövetek, de valószínű, hogy ez a kérdés is szóba került már. A szövetséges balkáni államok mindenesetre pontos értesülést kaptak már a nagyhatalmak határozatairól, ami abból is kitűnik, hogy a szerb ügyvivők tegnap hosszabb ideig tanácskoztak külügyi hivatalban. Az angol

sajtó azon a véleményen van, hogy a nagykövetek határozata alkalmas az európai béke föntartására.

Homályos a megállapodás szövege.

Berlin, dec. 21.

A német sajtó a nagyhatalmaknak Albánia autonómiájára vonatkozó megegyezésében az osztrák és magyar politika sikerét látja. A Berliner Tageblatt csak azt kifogásolja, hogy a konferenciáról kiadott hivatalos kommunikének az a része, amely az Adriához vezető kereskedelmi utról szól, nagyon homályos s azt írja, hogy a kereskedelmi ut alatt mindenki azt értheti, amit akar és valószínű is, hogy a konferencián részt vett nagykövetek egy részét is értett alatta. A többi ujság mind egyetért abban, hogy a háborus bonyodalmak veszedelme most már remélhetően megszűnt.

A hatás a börzén.

Bécs, dec. 21.

A nagyköveti konferencia eredményéről érkezett jelentések a mai börzén viharos hoszt idéztek elő. Az árfolyamok rohamosan emelkedtek. Alpensi részvényt 45 koronával, államvasutakat 18 koronával és Skodát 20 koronával magasabb árfolyamon jegyezték.

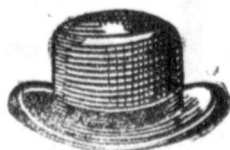
Pasics nyilatkozata.

Prága, dec. 21.

A Narodni Liszti belgrádi tudósítója újabb beszélgetést folytatott Pasics miniszterelnökkel, aki azt mondotta, hogy ebben a pillanatban a mikor a nagyköveti konferencia a vitás kérdésekről még tárgyal, nem nyilatkozhatik. Szerbia az őt érdeklő kérdéseket a nagyhatalmak döntése alá bocsátotta. A Balkán szövetségre vonatkozóan a szerb miniszterelnök azt mondotta, hogy a

Legszebb férfi kalapok a legolcsóbb árban!

Cipők és csizmák a legtartósabbak. Ingek, nyakkendők, téli sapkák és keztük rendkívül olcsó árban.

4 korona divatos formában

HELLER és DEUTSCH
Zöldfa-utca, Nagypiac-tér felőli végén levő áruházában.

Cimre figyeljen!

TELEFON: 12—06.

szövetség változatlanul fennáll és a háboru után is fenn fog maradni.

Törökország folytatja a háborút.

Páris, dec. 21.

A Temps konstantinápolyi tudósítója hivatalos helyről kapott információ alapján jelenti, hogy Törökország el van szánva arra, hogy az ellenségeskedést újból megkezdi. A török kormány biztosan számít a görögökkel szemben való győzelmére s azt mondja, hogy Janina még ma is olyan erős, mint a milyen az első napon volt. Törökország most már egyáltalán nem tárgyal a görögökkel s a fegyverszünet utólagos aláírását el sem fogadná.

Szerb-bolgár szövetség.

Bécs, dec. 21.

A Südslavische Korrespondenz jelenti Belgrádból: A legutóbbi napokban a bolgár és a szerb kormány között tárgyalás indult meg, amelyen a két kormány megegyezett egymással a kölcsönös segítség dolgában abban az esetben, ha a Törökország ellen való háboru folytatására kerülne a sor. A megállapodás értelmében Szerbia segíteni fogja a bolgárokat a csatáldzsai vonalnál és valamennyi csapatát a bolgárok rendelkezésére fogja állítani, minthogy a bolgárok a görögök támogatására egyáltalán nem számítanak és segítségüket nem is kérték. Szerbia a támogatás fejében Bulgáriától területi kárpótlásban fog részesülni. A két kormány Monasztir birtoka dolgában is megegyezett egymással.

A Szerbiában legutóbb történt fegyverkezésnek tehát csak a bolgárok segítése

volt a célja s így más tendenciát nem lehet neki tulajdonítani.

A bolgár király elutazása Szalonikiból.

Szaloniki, dec. 21.

Ferdinánd király ma éjjel hirtelen elutazott Szalonikiból, de nem tudják, hogy hová ment. A bolgárok és görögök viszonya némileg megjavult. A bolgár hatóságok viselkedése a görög hatóságokkal szemben barátságosabb lett. A tegnapi uddari ebéden, amelyet György király Ferdinánd király tiszteletére adott, György király felköszöntött mondott a Balkán szövetségre. Boros és Ciril hercegek tegnap meglátogatták a görög királyt.

A főrendiház ülése.

Tegnap délelőtt 11 órakor tartott ülést a főrendiház, melyen a képviselőház által elfogadott javaslatokat tárgyalták le. Az appropriációs javaslat tárgyalásánál Zselénszky Róbert gróf nagy feltűnést keltő beszédet tartott a választói jogról. Szerinte a választói jog kiterjesztését csak kevesen óhajtják. Ha azonban még is ki akarják a választói jogot terjeszteni, akkor legalább a nemzet tisztességesebb részére kell bízni a politika vezetését. Ezután Csernoch János szólalt fel, az egyetem alapokról szólt. Lukács László reflektál Zselénszky beszédére. Nem osztja Zselénszky felfogását. 60 évi szünet után szükség van rá, hogy a választói jogot kiterjesszék, de annak nem szabad a magyarság veszedelmére lenni. Az új választói jog alapján minden társadalmi osztály képviselve lesz.

Ezután a főrendiház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

A KISZÁMITHATATLANOK.

Még diákkoromban, mikor már csak néhány hét választott el a várva-várt érettségitől, mely után bottal, szivarral mehet végig az ember az utcán és akár reggelig elpezs-gőzhetik a kávéházban anélkül, hogy a tanári kar a diáknnyelven kifejezett útilaput — Consilium abeundi — rákötne az ember talpára, mondom az érettségi előtt felkerestem régi házitámitót, aki valamikor a latin verzeszokat verte a fejembe és őt, mint tapasztalt férfiút — nős ember — megkértem, hogy adjon valami felvilágosítást a nőkről.

A mester — hajdanta atyám szólította így, ez a cím imponált neki — azonnal helylyel és cigarettával kínál meg és megkezdte fejtegetéseit a nőkről.

Egy történetet mondok el a saját életemből — szólalt meg a mester — és abból megláthatja, milyenek a nők.

Mikor még a Verne regényeket faltam, továbbá a football és bicikli érdekelt és a lányokról csak mint lényekről vettem tudomást, egy alkalommal az osztálytanár úr latin órára bevezetett, egy szőke, kékszemű, csintalan leánykát, mint új osztálytársat. En az első padban ültem, mint szem előtt tartandó ember, mert ha szerét ejthettem, feltétlenül kifejezést adtam a művészet iránt

való hódolatomnak vagy a bicskával a padon vagy a ceruzával az előttem ülő társam fehér galléján. A tanár mellettem mutatott helyet Nógrády Irénkének, a kolleginának. Ettől a pillanattól fogva, mintha új légkörbe jutottam volna. Különösen, de jól éreztem magamat: úgy mint a táncórákon. Mindjárt kikutattam táskáját is, melyben ezüstpapír darabokat, külföldi bélyegeket, néhány filért és egy bábut leltem.

Már otthon is észrevették rajtam a különös légkör okozta változást. Mindig csak Irénkérről beszéltem. Egyszer annyira elragadtattam magam, hogy nővéremet suviksszá degradáltam Irénke mellett.

A változásba tartozott az is, hogy én, aki azelőtt délutánoként mindig otthon botanizáltam az éléskamrában, azontul hol tornaóra, játékdélután vagy egyéb az iskolával kapcsolatba hozható álcimekkel rendszeren keréket oldottam. És irigy nővérem — mert azt a tapintatlan összehasonlítást tettem közte és Irénke között — a vacsora alatt rendszeren felemlítette, hogy a parfümös üvegje megint hiányzik, valamint több képeslapja.

Apám, aki mitsem tudott drága fiának viselt dolgairól, néha tovább folytatta a felvett témát.

— Az én szobámban is nagy a rendetlenség, azt hiszem a szobalány az én dohánnyomból bőkezűsködik.

A választói reform.

A „Népszava“ közli a választói reformot, amelyről már tegnap röviden megemlékeztünk. A választói reformjavaslat a következő:

1. §. Választójoga van kindenkinek, aki öt év óta magyar állampolgár, a törvényben kivánt kornak, állandó lakhelynek és a többi törvényes kelléknek megfelel.

2. §. A választójogosultság a betöltött 24, illetve 30 évhez van kötve.

3. §. A választójogosultság általános feltétele az egy évi helyben lakás, mely alól azonban a tanítók, papok, közhivatalnokok stb. föl vannak mentve.

4. §. Már 24 éves korukban választók mindazok, akik legalább valamely középiskolának, vagyis főgimnáziumnak, főreáliskolának, vagy ezekkel tanértékre nézve egyenrangú polgári vagy katonai tanintézetnek (gazdasági, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési stb. szakiskolának vagy hadapródiskolának, haditengerészeti akadémiának) legmagasabb osztályát (évfolyamát) sikeresen elvégezték, vagy akik olyan állást töltenek vagy töltöttek be, vagy akiknek olyan foglalkozásuk van, amelyhez a törvény értelmében az itt említett tanintézetek valamelyikének elvégzése szükséges.

5. §. Választó mindenki, aki harmincadik életévét betöltötte, öt év óta magyar állampolgár, egy év óta egy helyben lakik és az elemi népiskolai osztályt vagy tanfolyamot (gimnázium, reál- vagy polgári iskola II. osztályát, vagy ipar- és kereskedelmi tanonciskola III. osztályát és ezenfölül az ipari és kereskedelmi tanonciskola II. osztályát, vagy államilag szervezett ipari szaktanfolyamot) sikeresen elvégezte, az esetben, ha

1. bármilyen egyenes adóval van megterve, vagy ha

2. iparendélyes vagy iparigazolványos önálló kereskedő vagy iparos, vagy, ha

3. alkalmazott és

Mire én hiányzó bajuszom alatt (melynek helyét azonban nagyon ápoltam és mindenféle kenőccsel preparáltam) jó nagyokat mosolyogtam.

Hogy azonban a délutáni látogatásoknak melyeket Irénkéknél tettem, vége szakadt, azt Spitzer Manónak, a szomszédban lakó osztálytársamnak köszönhettem, aki most a Háromszög-téren rófoskereskedő és a „gummiméter“ patentes feltalálója. Már akkor nagy üzletember volt: egy hatosért mindent besugott az apámnak.

Bevallom, hogy a tanulás akkor már tényleg nem tartozott kedvenc szórakozásaim közé. Felfedeztem, hogy a Verne regényeken kívül vannak sokkal érdekesebb regények is, melyeket nővérem olvasott és úgy tapasztaltam hogy a tánc és a koresolyázás kettesben tényleg „egészséges“ sportok. Irénke engem tartott legjobb táncosnak és koresolyázónak az osztályban és előadások után nem egyszer kérdezte: „Ugye Pista, együtt megyünk haza?“ — „Természetes“ — feleltem büszkén, pedig egész ellenkező irányban laktunk.

Igy teltek a napok és következtek a vizsgák. Itt rejtőzött a bonyodalom: a bukás. Féltem, hogy megbukok, ismételnem kell és így Irénkétől elmaradok.

A katasztrófa be is következett. A javítóóra azonban mégsem tanultam valami so-

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Tu ut c-pőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi árak uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, Zürich csipkék, aplikációk, stórok fehérműek és kézimunkákban.

a) ipari üzlet vagy vállalat körében — ideértve a bányászatot, kereskedelmet és iparszerűleg folytatott közlekedést is — bármennyi idő óta, de nem csupán alkalmaslag fölfogadott napszámoként van alkalmazva; vagy

b) az őstermelés körében nem kizárólag testi munkára, hanem előmunkási, felügyelői tennivalók rendszeres végzésére, bármennyi idő óta van alkalmazva (munkavezető, béresgazda, aratógazda, magtáros, fővincellér, főkertész stb.) vagy

c) ha az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magániszolgáltatásban ugyanannál a munkaadónál legalább 3 év óta van állandóan alkalmazva;

4. ha valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik; vagy

5. ha a katonai vagy csendőri szolgálatban altiszti fokozatot ért el.

6. §. Választó mindenki, aki harmincadik életévét betöltötte, öt év óta magyar állampolgár, egy év óta egy helyben lakik, írni-olvasni tud és ha

1. akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adóval van megtervezve; vagy ha

2. legalább 8 katasztrális hold földbirtoka van (szántóföld, kert, rét, szőlő); vagy ha

3. alkalmazott és

a) ipari üzlet vagy vállalat körében — ideértve a bányászatot, kereskedelmet és iparszerűleg folytatott közlekedést is — ugyanazon munkaadónál legalább két év óta van állandóan alkalmazva, vagy ha nem kizárólag testi munkára, hanem előmunkási, felügyelői tennivalók rendszeres végzésére (munkavezető, művezető, pallér stb. stb.) bármennyi idő óta van alkalmazva; vagy ha

b) az őstermelés körében nem kizárólag testi munkára, hanem előmunkási, felügyelői tennivalók rendszeres végzésére bármennyi idő óta van alkalmazva (munka-

vezető, béresgazda, aratógazda, magtáros, fővincellér, főkertész stb.); vagy

c) ha az a) és b) pont alá nem esik, de bármely foglalkozás körében legalább öt év óta ugyanannál a munkaadónál van állandóan alkalmazva;

4. ha valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletben, vagy vállalatban mint segítő családtag működik; vagy ha

5. a katonai vagy a csendőri szolgálatban altiszti fokozatot ért el.

7. §. Választó mindenki, aki 30. életévét betöltötte, öt év óta magyar állampolgár, egy év óta egy községben lakik, írni és olvasni nem tud, ha

1. akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 40 korona egyenes állami adóval van megtervezve; vagy ha

2. legalább 16 katasztrális hold földbirtoka (szántó, kert, rét, szőlő) van.

*

A törvényjavaslat egyéb rendelkezései közül kiemeljük még a következőket:

Az eddigi választók megtartják választójogukat mindaddig, amíg ugyanabban a községben, amelyben választók, a névjegyzékben őket tovább vezetik.

A szavazás módja nyilvános lesz kivéve a törvényhatósági városokat.

Egy helyben lakás alatt ugyanazon községben (nem választókerületben) való lakás értendő.

Az írni-olvasni tudás igazolására a törvény azt követeli, hogy a választó az elemi iskola VI. osztályu tankönyvéből mondatokat tudjon leírni és elolvasni.

Az állandó alkalmazási idő tartamába — mondja a törvény — be kell számítani azt az időt is, amelyen át az alkalmazott a munkaadó örökösökénél, vagy a gazdaságban, vagy az ipari, kereskedelmi vagy más vállalatban a munkaadó jogelődjénél volt alkalmazva.

Ha az állandóan alkalmazott betegség miatt vált meg a szolgálatától és a betegség megszűntével hat hónapon belül ugyanazon

munkaadóhoz visszatér, újabb alkalmazási idejét a közvetlen megelőzőhöz kell számítani.

Az alkalmazásnak az üzem természetével járó időszakos szünetelése nem tekintetik az alkalmazás megszakításának.

Az alkalmazás két vagy öt évi tartamát kitöltöttnek kell tekinteni akkor is, ha az alkalmazás az utolsó hat hónapon belül szünetelt meg; kivéve, ha

a) a munkaadó az alkalmazottat a törvény értelmében azonnali elbocsátásra jogosító okból bocsátotta el, vagy ha

b) az alkalmazottat anélkül, hogy a törvény értelmében az alkalmazás azonnali elhagyására jogosító ok forgott volna fenn, alkalmazását önként elhagyja.

A Népszava közleményét a kormány körében nagyrészt autentikusnak jelzik; és kutatják, hogy jutott hozzá a Népszava.

ELNAPOLTÁK

a Páris-patak kisajátítási tárgyalását, mert a mérnöki hivatal silány vázrajzot csinált.

Tegnap délelőtt 10 órára nagy társaságot hívtak össze a városházára. A Páris-patak szabályozásával kapcsolatos kisajátítás kérdését kívánták tárgyalni. Felvonult a bizottság elnöke, Varró Domokos műszaki tanácsos, a város részéről Bordé Ferenc főjegyző, Thury László főjegyző, Altnóder Endre és dr. Molnár Imre tb. aljegyző, aztán az érdekeltek szép sorjával. Varró Domokos illő komolysággal és szép basszus hangon üdvözölte a megjelenteket s megkezdte a tárgyalást.

Először is arról tárgyaltak, hogy hogyan fognak tárgyalni, aztán neki fogtak volna a munkának, ha — lehetett volna.

A telektulajdonosok elkezdtek érdeklődni a vázrajz és az összeírás adatai iránt.

kat, ahelyett annál többet lovagoltam, kocsikáztam barátommal, kinek szintén javítóra kellett (helyesebben kellett volna) készülni. Különösen a lovakat tudtam az ostorral bizgatni. A feldühödött állat egyszer hátulsó lábával vétót emelt, miközben a kocsist le rugta a bakról. A javítón nem is tudtam valami sokat, de vigyázónak megfeleltam, a társaim mindig csendben voltak, mivel a tenyeremet respektálták — és átmentem.

Hasonlóan teltek a többi évek, míg eljutottam a VII. osztályba. Mint az előbbi években, most is Irénke mellett ültem. Csak hanyag maradtam, de az önképzőkör bíráinak nagy bosszúságára annál nagyobb szorgalommal gyártottam az Irénkét dícsőítő verseket.

Irénke szépült, szerelmem nőttön-nőtt. Vettem észre, hogy kezdek fiatal ember lenni, a kocsisok már régen nagyságos urfina szólitottak.

Mindhogy otthon (családiasan megsugom) csak rossz kölyök volt a nevem, nem igen leptek meg új ruhákkal. A szülői bőkezűséget csak a pofonokból észleltem. Így magam igyekeztem a meglévő ruhadarabokat a modern kor igényeinek megfelelően alakítani. Például egy nadrágból ünnepi és hétköznapi ruhadarabot varázsoltam. Hétköznapi felgyűrve hordtam, vasár- és ünnepnap leengedve és élesre vasalva. Ehhez járult egy

hölgyecigaretta (csak a mellékutcaikon) egy benzinezésre jól bedresszozott keztyű és véleményem szerint csak a valesi herceg festett jobban nálamnál.

Törekvésem el is érte a sikert. Irénke legjobb barátjának nevezett, költői sikereimet pedig a legszigorubb önképzőköri bíráló, Tornyai Mihály is elismerte.

Nyolcadbeli koromban már nem is bajlódtak a tanárok elbuktatásommal: belefáultak hanyagságomba. A kisebb-nagyobb kalamitásokat feledtették velem az Irénke „önzetlen barátsága” valamint a fényes jövőről szőtt álmok: hogy jogásznak és költőnek készültem.

Végre elérkezett az osztályvizsga és küszöbön állott az érettségi. Hirnevem és a szokás úgy kívánták, hogy megbukjam, de ezt akkor és utólag elkerültem. E véletlen szerencse párosulva önképzőköri sikereimmel, valamint azon körülménnyel, hogy nagyképzőkörből életelőmul a tanári pályát diktáltam be, arra a meggyőződésre jutottam a tanári kart, hogy ambiciómnak nem szabad utját állniok. Az érettségi kitűnően sikerült: t. i. kettőből áthúztak és így palam et publice érettnék nyilvánítottam.

Hogy pedig nem bölcsésznek, hanem jogásznak készültem, azt mindjárt az érettségi utáni banketten kimutattam.

Óriási kampós bottal, vastag szivarral,

lakkeipőben, divatos ruhában és nyakkendővel, valamint a meleg juniusi napok ellenére cillinderrel, a gomblyukban szegfüvel, állítottam be a bankethelyiségbe. A tornatanárt mindjárt per te szólítottam, a pincért minden nagyobb ok nélkül lemarháztam, mikor pedig a cigány nem tudta eljátszani az én szerzettem jogászkuplét — pedig inkább nem akarta eljátszani, mert félt, hogy vét a Muzsa ellen — a cigányt provokálni akartam, barátaim csak nehezen értették meg velem, hogy uri ember nem verekszik cigánnyal.

Mint az iskolában, a banketten is Irénke mellett ültem. Boldog voltam, mert akkor már mint férfi udvaroltam neki. Pezsgő közben vallottam szerelmet. Akkor éreztem először a pezsgő tüzelő hatását és a női szemnek tüzes varázsát. Ami költői tehetség megvolt bennem, mind összeszedtem: beszéltem neki a szépségéről, a régi emlékekről, de leginkább olthatatlan szerelmemről. Ő csaknem elérzékenyedett; szavaim titkos könnyeket csaltak szeméibe. Majd poharamat felemelve, szerelmes pillantással néztem szelid szeméibe és poharainkat összekocintva halkán mondtam:

— A mi jövődő boldogságunkra.

— Ha hűségesen kitart mellettem — válaszolt rá.

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK
NAGYON OLCSÓ KARÁCSONYI VÁSÁR

Telefonsz.: 788.

Telefonsz.: 788.

BOROS J.

ékszer, óra és látszer áruházában

RÁRÓCZI-ut.

Legelőszőr Salkovits Pálra került a sor. Salkovits a vázrajzon kereste a házát — nem találta. Kereste a kisajátítandó területet: nem találta. Kereste a szomszéd telket: nem találta. Varró Domokos is kereste: ő sem találta. Kerestek más helyrajzi számokat: azokat sem találták. Kiderült, hogy a mérnöki hivatalból olyan vázrajzot adtak ki a bizottságnak, amely rajzot egyáltalán nem lehet használni.

Varró Domokosnak egyszer csak elfogyott a türelme s haragosan az asztalra esapott:

— Tisztelt bizottság! Megállapítom, hogy a városi mérnöki hivatal a mai tárgyaláshoz teljesen használhatatlan, rossz vázrajzot készített, úgy, hogy a mai tárgyalás meg sem tartható. A bizottság tehát az összes iratokat visszaadja a mérnöki hivatalnak azaz, hogy máskor használható, jó vázrajzot készítessen a tárgyalásra.

A megjelentek ehhez hozzájárultak s a mérnöki hivatal emlegetése mellett elszórtak. Hogy hogyan emlegették, azt jobbnak látja a krónikás föl nem jegyezni.

Merénylet Tisza ellen.

Budapest, dec. 21.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap a Helgoland szállodába több fiatal ember előtt megjelent egy ismeretlen fiatal ember, aki a következőket mondta:

— Aki elteszi Tiszát láb alól, az nagy vagyona tehetne szert.

Figyelmeztették Tiszát erre az esetre, aki Biálkovszky detektivhez küldte a feljelentőket. Megállapították, hogy a fiatal embert Kovácsnak hívják, de nem tartóztatták le, mert semmi pozitívum nincs ellene.

Es mit gondol kedves tanítvány, meddig tartott ez az óriási szerelem? Irénke Budapestre ment az egyetemre tanárjelöltnek én Debrecenbe iratkoztam be jogásznak. Én sűrűn küldöztem a leveleket, ő nagyritkán válaszolt. Lassankint elmaradt a levél is... Ő is...

Egy évig nem is láttam.

A régi emlékek azonban néha oly erővel ujulnak fel, hogy hatásuk alól nem lehet szabadulni. Egy év múlva gondoltam egyet: milyen szép volna, ha találkoznánk! Felmentem Budapestre. És abban a nagy városban, melyben odavalók is csak egyszerű kétszer találkoznak egy évben, első nap rábukkantam régi álmom tárgyára. A Múzeum-köruton jártam, mikor ringó léptekkel közeledett felém egy magas szőke leány, kezében kockás jegyzettel és fején árnyat vető nagyszélű kalappal. Megütődve álltam meg, ő szintén: Irénke volt. Örömmel üdvözöltem, láthatólag ő is engem, vége-hossza sem lett a kérdegetésnek, szó esett mindenről. Felújítottam a régi emlékeket, táskáját most is kikutattam. Volt benne tükrök, pénztárca, villamosbérlet és egy régi iskolatársam névjegye. Nem akartam észrevenni, de ő maga nem titkolta, csak némi zavarral szólalt meg:

— Igen Kovács Dénestől való, orvsnövendék most itt; nem rég volt a névnapom s ő virágot küldött, ez a névjegy volt vele. Itt szoktunk találkozni mindennap a Múzeum előtt, ő is Budán lakik. Nem akar vele találkozni? Mindjárt jön.

— Oh igen, nagyon örülnék... de... — szabatosan észrevehető zavarral — na-

A betegsegélyző törvény revíziója.

Az iparkamara akciója.

Az érdekelt kereskedő és iparos körökben évek óta állandó a panasz a munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító törvények intézkedései, részben pedig az ellen, ahogy a betegsegélyző pénztárak ezeket a törvényeket végrehajtják. Országos kongresszusok, ipartestületi gyűlések állandóan sürgetik a rendkívül sérelmes törvény revízióját s a különböző kormányok belátván a panaszok jogos voltát, ígértek is a törvény revízióját, de komoly lépés még nem történt ez irányban.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara elnöksége most akciót indít, hogy minél szélesebb körből keressék meg a minisztert a sérelmes, az iparos és kereskedőket elviselhetetlen terhekkel sújtó törvény megváltoztatása iránt; szaktanácskozást hívott egybe, amelyen megbeszéljék az akció további módozatát, irányát.

A tanácskozásra nézve a következő meghívót adta ki a kamara:

Ipari és kereskedelmi érdekeltségi körökből mindegyre sűrűbben hangzik el panasz a munkás betegsegélyezésről és balesetbiztosításról szóló 1907. t.-c. hibái és hiányosságai miatt.

A sok oldalról felhangzó panasz arra az elhatározásra bírta kamaránkat, hogy a nevezett törvények revíziója tárgyában kellően indokolt felterjesztéssel forduljon a keresk. m. kir. miniszteriumhoz, melyben nyomatékosan adjon hangot a kereskedő és iparos világ jogos kívánalmainak.

E végből f. évi december hó 28-án d. u. 4 órakor a kamara székházában (Telek-utca 11.) szaktanácskozást tartunk, melyre a t. címet tisztelettel meghívjuk. Egyben igen kérjük, hogy a kérdést tanulmányozni és az értekezletre kitűzött napon, helyen és

gyon sürgős dolgom van (?) a Belvárosban, nem várokozhatom. Azt hiszem, még találkozzunk.

Csalódba ballagtam ki a pályaudvarra, láttam, hogy fölösleges vagyok Irénkénél, a banketten tett kölcsönös ígéretünkről megfeledkezett, a jeles tanuló, Kovács Dénes a győztes. A nők kiszámíthatatlanok.

— És kedves feleségét hogy hódította meg kedves mester? — kérdeztem hosszas hallgatás után.

— Inkább ő hódított meg engem.

— Persze, nagyon boldogok?

— Igen, hogy már nem sokáig leszünk egymás terhére.

— Hogyan?

— Ugy, hogy most van folyamatban a válóperünk.

— Érdekes — tettem hozzá.

— És most kedves barátom — folytatta tovább a mester — láthatja, hogy a nők kiszámíthatatlanok. An — amint elmondtam — öt évig élveztem az Irénke „önzetlen” barátságát és hűtelen lett. Érdeklődtem színésznők és postáskisasszonyok után, jogászkoromban végig udvaroltam a város minden valamirevaló leányánál, ismerkedtem jégen, sétatereken, végig báloztam 8 farsangot, rövid két éves házasságom alatt megöszültem, de a nő előttem örökké rejtély marad. És azt hiszem, ön sem viszi többre. Majd elváltak.

Balázs Ernő.

időben megjelenve, törekvésünket széleskörű szaktudásával támogatni méltóztassék.

Az értekezleten a kamara igen tisztelt beltagjait is szívesen látjuk.

Nagy-Várad, 1912. december hó 12.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara:

Dr. Moskovits József Dr. Sarkadi Lajos
elnök titkár.

A HERCEGNŐ méli a katonáknak.

Istenem! Mennyi szép illúzió vonult be abba a nagy terembe, amikor a délceg, csillogó szemű asszony azt mondta, hogy ő Gizella hercegnő... Bent a mezitelen falu nagyszobában negyven domború mellű, piros honvéd álmodozott a megzavart otthoni boldogságról, talán éppen a menyasszonyokra gondoltak, vagy a falusi betlehemes játékokra, mikor egyszerre szélesen kinyílt az ajtó és belépett rajta egy fejedelmi természetű nő.

... Igen — igen, ez nem mese, ez megtörtént, ez az egész szomorú kis eset forrásában tartotta tíz percig negyven fáradt katona szívét.

A csöndes és előkelő Olasz egyik nagy utcájában van egy hatalmas, üresen maradt műhely helyiség. Ide negyven embert szállásoltak be. Mind megtermett, egészséges honvédek, akiket alaposan kimerít a folytonos gyakorlat.

Tegnap délután pedig még a rendesnél is tovább tartott a gyöngéd tanítgatás s ez kutyamódon kifárasztotta őket.

A kopasz földre dobált strózsákokra henyén ledültek s kimerült tagjaikat, kényelmesen elnyutották. Szelid álmok röpdöstek a durva haju fejekben s csak a tizedes szőszmőtelt a fegyverével, meg a napos lépte csaptak némi zajt.

... Egyszerre táru az ajtó s illatos parfümbullám vág végig a termen A tizedes kezéből kihull a sárga szarvasbőr, amikor meglátja a finom arcú, puha, fehérkezű hölgyet.

Egyenesen feléje tart. Kedvesen mosolyog, egész lénye méltóságos és tiszteletré méltó.

— Barátom, ugye meg van lepve... Én Gizella hercegnő vagyok...

A tizedes alakja egyenesbe szökik s torkán ijedt kiáltással tör fel a vezényszó:

— Vi—gyázz!

S negyven mély lélekzetű ember zihálása szakad meg a felcsattanó vezényszóra. Negyven piros attilás legény igazodik arcvonalba a folyton mosolygó, szépséges fejedelem asszony előtt, aki fesztelenül leült egy primitív barna kis alacsony székre és halkán, meleg hangon elkezdett mesélni a felriasztott katonáknak.

... Szeretlek benneteket ti szép, bátor katonák... De kár ezért a hatalmas legényekért tizedes... Nem gondolja?

Nekem is van ám fiam!... Józsefnek hívják, mert a király is az Pedig a Lajos is szép név. Ki Lajos közületek?... Te is, te is, az is ott!... No lám, mennyi van! Ezeket mind hadnagyokká tétetem...

Itt már kezdett gyanus lenni a dolog a tizedes előtt. De még mindig tisztelgő állásban maradt.

... Gyertek el hozzánk majd mind vacsorára. Én magam főzök nektek...

Kegyesen intett és ellépett a tisztelgő sor előtt. Már kint volt a kapun, mikor a katonák meg mertek mozdulni s halk suttogással vették ajkukra a hercegnő nevét, úgy beszéltek róla, mint egy földöntúli lényről.

Két perc múlva rekedt túlkölés után megállt a kapuban a mentők gummikerekű zöld kocsija. S a

hosszu zöld köpenyes emberek gyöngéden karonfogták a fejedelmi természetű hercegnőt s rázárták a kocsii füvegcséjét.

... Szegény Gizella hercegnő még a kocsii ből is kiintett szomorúan és mosolyogva az álmélkodó katonáknak ...

A mentők kopott kis naplójában pedig a 3243. szám alatt szépen bejegyezte az elmekórház inspekciónos orvosa:

„... Sz. M. ur asszonyt, akit a 8-as mentőkocsi ma délután behozott, mint önvészélyes elmebetegget, átvettem ...”

Es ezzel lezárattott egy szép asszony élete.

Öngyilkos milliomos.

Léderer Márton agyonlőtte magát.

Tegnap délután titokzatos öngyilkosság híre járta be a várost. Az egyik leggazdagabb vállalkozója a vármegyének agyonlőtte magát. Az esetet a legnagyobb rejtély fedi még most és csak a további vizsgálat lesz hivatva felderíteni a valót. Az esetről tudósításunk a következő:

Léderer Márton nagyvállalkozó, az élesdi járásban jól jövedelmező mézskőbányával, több cserép és téglagyárral bir. Birtoka és vállalata több értéket képvisel, mint egy millió korona. Ép ez teszi némileg titokzatosabbá azt a könnyelmű cselekedetet, amit tegnap ez a dúsgazdag ember elkövetett. Egyedül maradt odahaza. Családtagjai mindnyájan a városban időztek és csak vacsorára szándékoztak hazatérni Kossuth Lajos-utcai Breider-féle házban levő lakásukra.

Délután 6 órakor Kozma Imréné takarítónő volt az első, aki a lakásban megjelent és belépett Léderer szobájába. Borzalmas látvány tárult a takarítónő elé. Egy hatalmas tükör előtt feldőlve egy karosszék hevert, míg e mellett ott feküdt Léderer Márton vérző fejjel. Kozmáné azt hitte balesetről van szó, gazdájához futott, hogy felemelje. Ekkor látta, hogy Léderer feje nagy vértócsában fekszik s jobb halántéka körül megaludt vér van. Lármat csapott s összehívta a házbelieket, akik azonnal orvosért futottak.

Pár perc múlva megjelent a helyszínen Grósz Menyhért és Berkovits René, akik már nem segíthettek, mert a halál jövetelük előtt jóval bekövetkezett. Az esetről értesítették a rendőrséget, honnan Vadász felügyelő ment ki a helyszínre. Megtartották a hatósági vizsgálatot s ennek alapján megállapították, hogy Léderer öngyilkosságot követett el. Megtalálták a fegyvert is, amelylyel kioltotta életét.

A vállalkozó, mikor magára maradt a tükör elé ült, és ott jobb halántékának szegezve a forgópisztolyt és meghuzta a ravaszt. A fegyver, melylyel az öngyilkosság történt, valóságos monstrum.

A golyó a halántékon keresztül a koponyába furódott és szétroncsolta az agyvelőt, melynek következtében beállott a halál. A lövés után Léderer még felállott s aztán végig vágódott a padlón, melyen tócsát alkotott a kiömlő vér. A lövés után pár perc múlva bekövetkezett a halál.

A rendőrség a helyszíni vizsgálat során nem tudta megállapítani, hogy mi lehetett az öngyilkosság oka. Semmi jel sem árulta

el az öngyilkos borzalmas elhatározásának okát.

A kihallgatások során arra a következtetésre lehet jutni, hogy Léderer családi okok miatt menekült a halálba. Legtöbb felvilágosítást tudna adni az a levél, melyet hátrahagyott feleségének címezve, azonban ezt a levelet a hatóság nem foglalhatta le.

Nincs kizárva azonban az sem, hogy a mai gazdasági helyzet kergette halálba Léderert.

Dacára ugyanis vállalatának, az utóbbi időben rengeteg kiadásai voltak úgy, hogy kisebb kötelezettségeinek sem tett oly pontosan eleget, mint rendszeren. Ezek azonban pusztán feltevések, melyekre az özvegy fogja a vizsgálat során megadni a kellő felvilágosítást.

Az elhunyt Biharvármegye törvényhatóságának virilisi jogon tagja volt.

Bottal a rendőrré.

Tegnap a hideg hajnali ködben izgalmas harca volt egy szolgálatban levő rendőrnek egy harcias magyarral. A kisbíró intézkedéseire szokott szangvinikus magyarból kitört a falusi korésmavirtus és egy jófajta kemény husággal rátámadt a rendőrré.

Az izgalmas dulakodás a váradelencei állomás perronján történt. Itt teljesített szolgálatot Jámbor Mihály 63-as számú rendőr s úgy hajnali 5 óra felé körsétát tett az állomás épülete körül.

Mit sem gyanítva haladt a kijárat felé, mikor a félhomályból egyszerre elibe pattan egy szálás alak és rákiált:

— Takarodj vissza, te sárga Andris!

A rendőr meghökkenve, huzódott vissza. Észrevette az ellenséges szándékot s mozdulatlanul megállva, rászólt az utját álló emberre:

— Kiesoda maga és miért állja el az utat. Menjen félrebb!

— Semmi közöd hozzá, de nem tanácsom, hogy hozzám nyulj.

— Még egyszer mondom, engedjen utat, mert baj lesz.

S indult a kijárat felé. Erre az öles, kózáktipusu ember, két kézre kapta hatalmas füttykösét és irtózatossá káromkodások között rárohant a rendőrré.

A rendőr nem vesztette el lélekjelenlétét. Kirántotta kardját és azzal akarta kivédeni az erős csapást. A támadó örült hadonászással csapkodott maga körül s az ügyes rendőr háta mögé kerülve, kiütötte kezéből a botot.

Dulakodtak s a rendőrnek sikerült egyszer sipjába fujni, mire a vasuti alkalmazottak kirohantak és segítségére siettek a bajba jutott derék rendőrré. Összekötötték a vakmerő támadót és előállították a kapitányságra.

Itt aztán kiderült, hogy a támadás nagyon veszedelmes volt. A rendőr kettétört kardja mutatta legjobban a csapás erős voltát.

Az elfogott ember aztán bemondotta Jánossy Gyula előtt, hogy Gyelán Jánosnak hívják s váradalpári illetőségű magyar ember.

Elvből gyűlöli a rendőrt s ő azt mondja, hogy le akart feküdni a kerítés tövében s a

rendőr ezt nem engedte meg. Ezért gyűlt olyan szörnyű haragra.

Az eljárást megindították ellene hatóság elleni erőszak címén

HUMOR.

BÓK.

— Képzeld kedves Edusom, a fogorvostól jövök s azt hittem, belehalok, a mi történt velem. Az az ember egy óra hosszat tátva tartotta a számát!

— Ne busulj, drágám; ha csak egy negyed-órát csukva tartotta volna, bizonyosan belehaltál volna.

A TŐZSDÉN.

— Lássá, fiatal ember, ebben a társaságban csak tolvajok és kifosztottak vannak.

— Leptak már öntől valamit?

— Még eddig nem.

— Elég! most már tudom, ön melyik kategóriába tartozik.

ORVOSNÁL.

— Uram, én eddig két doktorral tanácskoztam. Az egyik azt mondta, üljek sokat. A másik azt tolmácsolta, mozogjak sokat. Ön, mint kitűnő egyetemi tanár, legyen szives eldönteni, melyiknek van igaza: üljek e, vagy mozogjak?

— Biciklizzen. Akkor ül is, meg mozog is.

IGAZA VAN.

— Jóska, tudod-e már az ábécét?

— Igen, papa.

— Melyik betű jön az A után?

— A többi.

A RÉGI JÓ SZOKÁS.

Két jó barát találkozik s az egyik éppen akkor bucsuzik egy harmadik úrtól.

— Te, mi a macskának bucsuzott ez tőled azzal, hogy »köszönöm«?

— Tudod, ez még abból az időből származik, amikor valabánszor velem találkozott, mindig öt koronát kért kölesön.

VESZÉLYES.

— Mondja, doktor ur, igazán lehetnek veszélyes következményei egy csóknak?

— De még mennyire! Egy jó barátom is hogyan járt: egy csók következtében kénytelen volt megnősülni.

**Uri fehérenemű, „Fownes“
keztyű, „Habig“ kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár**

Róth M. utódánál.

Vatódj **Amerikai és Chas-sala** cipők, legjobb **Bor-alino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

Karácsonyi ünnepélyek.

A Biharmegyei és Nagyvárad Nőegylet az általa fenntartott Lujza Otthonban a karácsonyi ünnepélyt folyó hó 24-én délelőtt fél 12 órakor, az Erzsébet leányárvaházban pedig délután 3 órakor fogja megtartani. Az ünnepélyekre a tagokat és az érdeklődő közönséget szívesen látja az egyesület.

A Katholikus nővédi Egyesület karácsonyfa ünnepét ma délután 3 órakor nem a Beóthy Ödön-utcai helyiségében, hanem az Ór-utcai iskolában tartja.

A Kath. Legényegylet karácsonyi színjátéka.

A Nagyvárad Kath. Legényegylet karácsony napján, dec. 25-én délután fél öt órakor saját helyiségében színelőadást tart, melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja.

Színre kerül: *A mi föntart minket.* Karácsonyi életkép az iparos világból, 3 felvonásban. Irta: Erdősi Károly.

I. felvonás: A Félbenmaradt Karácsonyest.

Személyek: Gomeos, iparos Farkas József, Béla, fia Korbita József, Márta, leánya Gallovits Erzsike, Dénes, munkavezető Barza Antal, Klein, hivatalosolga Oeskó József, Jankó, házi szolgáló Henn Lajos, Egy legény Fleisz Mihály.

II. felvonás: Vértő szívek.

Személyek a II. és III. felvonásban: Gombos Béla Korbita József, Gombos Márta Gallovits Erzsike, Szekeres, gyáros Barza Antal, Szekeresné, édesanyja Pásztor Piroška, Vass Péter, segéd Szekeresnél Galló János.

III. felvonás: A Legszebb Karácsony. Történik az I. felvonás a fővárosban; a II. és III. felvonás tíz évvel később egy vidéki városban.

Szünetek alatt az egylet zenekara játszik. Helyárak: Számozott hely 1 kor. 40 fill. Ülőhely 1 kor. Állóhely 60 fill. Színlap: 10 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Olesóbb lett a villamos bérlet.

Napról-napra alkalmunk volt tapasztalni, hogy a drágaság lépten-nyomon emelkedik. Megdrágult a fa, az élelmi szer ruházat, igazán méltán feltűnést kelthet, ha a szintén közszükségletet jelentő villamos közlekedés olesóbbodásáról adhatunk hírt.

Sajnosan tapasztaltuk, hogy a kishivatalnokok, kereskedelmi alkalmazottak, kik más városokban az utazó közönség zömét alkotják Nagy-Váradon, — kivált a jelen sanyaru viszonyok között alig veszik igénybe e közlekedést, mert a bérletjegyek eddigi 6 korona ára meghaladja költségvetésüket.

A helybeli viszonyokat ismerve, célszerűnek tartjuk a villamos vasut vonalainak vonalszakaszokra való beosztását, s a havi bérletjegyek árának vonalszakaszonként 3 koronában való meghatározását, úgy hogy reggel, délben, este 2 menetet feltételezve, egy menetre 1-6 fillér, egy napra 9-6 fillér kiadás esik. Ezen valóban csekély összegért mindenki megszerezheti pihenő idejének meghosszabbítását és azon kényelmet, hogy fáradtan nem kell a város közepétől sokszor 2-3 kilométernyi távoli lakására gyalogolni esőben, hóban.

A bérletjegyek vonalszakaszai úgy vannak beosztva, hogy a város szívéből a város széléig terjednek, tehát a Szt. László-tértől a magy. kir. államvasutak nagyváradai és ve-

lencei pályaudvaráig, az aradi-uti végpontig és bányasori végpontig utazhatunk.

Két vonalszakasz használatát kombinálva, a város legtávolabbi pontjait is elérhetjük havi 4-20 korona díjért, s mégis jelentékeny összeggel kevesebbet fizetünk az eddigi 6 és 5 koronánál.

Rendkívül humánus szempontokat szolgál továbbá a munkás bérletjegyek eddigi 3 korona árának havi 2-50 koronára való mérseklése is.

A bérletjegyek az eddigi formától eltérően célszerű, az ellenőrzést megkönnyítő alakban lesznek kiállítva.

Ezen kérdés tökéletes megoldásához már most igazán csak az hiányzik, hogy a közönség a bérletjegyet felszólítás nélkül előmutassa és ne várakoztassa meg annak előkeresésével a kalauzt, mert így azt a koesi indítástól elvonva, előidézni az állandó késéseket; vessük le azon kisvárosi szokást, melynek alapján megköveteljük, hogy a kalauz 60000 ember közül minden másodikkal személyes ismerőse legyen és jótálljon, hogy bérletjegyet pontosan kiváltotta-e és nem felejtette-e otthon.

..HIREK..

Zichy Nándor emlékezete.

Karácsonykor lesz egy éve gróf Zichy Nándor halálának. A nagyváradai Katholikus Kör az évforduló alkalmából külön ünnepellyel fejezi ki kegyeletét a magyar katolikusok elhunyt ősz vezére iránt. Az ünnepélyt karácsony másodnapján este 6 órakor tartják meg a kir. kath. jogakadémia disztermében, a következő műsorral:

1. „Sidney Smith“ Robin des Bois Grande Fantasia de Concert, zongorán előadja: Réz Klárka.

2. Emlébeszéd Zichy Nándor grófról, tartja: Fetser Antal fölsz. püspök, püspöki helynök.

3. Szelényi József: Gróf Zichy Nándor halálára, szavalja: Lenkey Árpád joghallgató.

4. „Rode“ VII. sz. Concert. Hegedűn előadja: Géczy Andrea.

A meghívó belépési jegyül is szolgál; a szétküldés most van folyamatban. A ki meghívóját tévedésből meg nem kapta volna, forduljon dr. Imrik Gusztáv titkárhoz, Sal Ferenc-u. 16. sz.

Itt említjük meg, hogy a Zichy Nándor emlékmű bizottsága tegnap tartotta a fővárosban ülését s azon elnököző Csernoch János hercegprimás bejelentette, hogy a Zichy Nándor emlékére a fővárosban építendő templomra százezer koronát adományoz. A fejedelmi adományt lelkes örömmel vette tudomásul a bizottság. Az emlékműre — Csernoch adományán kívül — 115,000 korona gyűlt össze.

* **Az Advent vége.** Pár nap múlva véget ér az Ur jövetelét megelőző időszak: az Advent. A templomokban holnap, hétfőn hajnalban lesz az utolsó Rorate. Kedden már az Üdvözítő születésének előestéjét ünnepeljük.

* **A csendőriskola építése.** A nagyváradai csendőriskola építésére felügyelő bizottság tegnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen Szabó László miniszteri tanácsos, Stolcenberg János min. főszámvevő, Jend-

rassik Alfréd min. oszt. tanácsos, Szatmáry József alezredes, esendőrkerületi parancsnok, a város részéről Rimler Károly polgármester, Kőszeghy József v. főmérnök, dr Thury László v. főügyész voltak jelen. Kőszeghy József v. főmérnök kifogásolta az épület bádogos munkáját, annak egy részét nem találta megfelelőnek. A bizottság kimondotta, hogy be fogja kérni a bádogos munkákra vonatkozó végszámlát, meghallgatja a vállalkozót, felülvizsgálja a számlát s akkor határoz a főmérnök kifogásai felett.

* **Gsoportvezetői értekezlet.** A Katholikus Népszövetség csoportvezetői ma, vasárnap délután 4 órakor a Katholikus Kör könyvtári helyiségében értekezletet tartanak. Az igazgatóság felhívja a csoportvezetőket, hogy a náluk levő szövetkezeti gyűjtő-íveket a gyűlésre hozzák el. A gyűlés legfontosabb tárgyai a szövetkezetek megalkotásának megbeszélése, a januári ünnepélyes közgyűlés és a farsangi multság előkészítése lesznek.

* **Adományok a Szt. László menedékház részére.** A Szent Lászlóról nevezett koldusapoló és figyermek menedékház egyesület a napokban tartotta rendes téli közgyűlését, amelyen Karácsonyi János elnöklő kanonok bejelentette, hogy a lat. szert. káptalan nagyobb évi segélyén kívül az egyes káptalani tagok 670 korona készpénzt és három hizott sertést adományoztak az egyesületnek. Az egyesület a nemeslelkű adományozóknak hálás köszönetét nyilvánította.

* **Varjuk a balkáni csatatereken.** A gazdasági tudósítók, no meg a koca-vadászok a télen szokatlan dolgot tapasztalnak a mezőkön. Más évben ilyen időtájban már feketét a határ a rengeteg sok varjutól és az idén csak elvétve lehet látni egy-egy fekete madarat, vagy egyáltalán nincs egész határokon. Ennek a szokatlan jelenségnek a balkáni háboru az oka. A rengeteg döghuson élő madársereg valósággal ellepte a harteret, ahol most bőségesen lakmározhatnak az elhullott emberi és állati testeken.

* **Az újvárosi polgári leányiskola.** A nagyvárad-újvárosi polgári leányiskola tegnap vette át új helyiségét a Teleky-utcán, a kath. legényegylet házába. — A berendezés 12000 koronába került s teljesen modern, esinos. Az átvételnél jelen volt Rimler Károly polgármester, dr Thury László v. főügyész, iskolaszéki elnök is. Az előadásokat új év után, a mostani szünet lejártával kezdik meg az új iskolában.

* **Adomány a Tisza-szoborra.** Miskolczy Barnabás kir. közjegyző a Tisza Kálmán szobor alap javára 200 koronát küldött dr Miskolczy Ferenc főispán szoborbizottsági elnöknek.

* **nyugdíjbizottság ülése.** Nagy-Várad város nyugdíjbizottsága tegnap délután ülést tartott a városházán Bordé Ferenc főjegyző elnöklete alatt, amelyen dr Hoványi Gyula, dr Thury László, Szücs Géza, dr Grósz Menyhért és Juricskay Barna voltak jelen. Első sorban a nyugdíj alap 1913. évi költségvetését tárgyalták. E szerint a jövő évben a kiadások összege 76277 korona, a bevételek 28001 korona és így a városi pénztárnak előlegképen 48,276 koronát kell pótolni a nyugdíjalap kiadásaihoz, mint minden évben. Ha a város ezeket az „előlegül“ adott összegeket egy tételben mutatná ki, már százazrekre rugna. Ko-

mikus, hogy évről-évre mint előleg szerepel a hozzájárulás. — A költségvetés elfogadása után Bányai Imre utmesternek a katonaságnál eltöltött szolgálatát, Mezey Gyula alkaptánynak pedig a vármegyénél eltöltött szolgálati idejét a nyugdíjogosult időbe beszámították.

*** Felebbezés a városi ingatlanok tűzbiztosítása ellen.** Nagyvárad város legutóbbi közgyűlése tudvalegőleg öt biztosító intézetnek az ajánlatát fogadta el a városi ingatlanok tűzbiztosítására nézve s a Gazdák biztosító szövetkezetének ajánlatát mellőzte. Lukács Géza törvényhatósági bizottsági tag, aki már a közgyűlésen is felszólalt a gazdák szövetkezetének ajánlata érdekében, a közgyűlés határozatát megfelebbezte. Hivatkozik rá, hogy az ajánlat kiszámítását tévesen készítette el a számvévőség s ezt a főszámvévő is beismerte, így nem a Gazdák szövetkezetének ajánlatát tüntette fel a legelőnyösebbnek. Kéri a minisztert, hogy a közgyűlés határozatát semmisítse meg új, határozathozatalra utasítja a törvényhatóságot.

*** Esküvő.** Reichenberger Salamon szerdán délután tartja esküvőjét Rákos Irénnel, Rákos Vilmos nagyvárad papirkereskedő kedves leányával.

*** Leforrázott gyermek.** A Jókai Mór-u. 21. sz. lakó Hajnal Józsefné 1 éves István nevű gyermeke forróvíz leforrása következtében megsérült, még pedig úgy, hogy egy teknőbe forró vizet töltött a eséléd, hogy egy kisebb gyermeket megfüröszsön s egy őrizetlen pillanatban a kis Istvánka odakuszott a teknőhöz és a forróvizet magára rántotta. A gyermeknek baloldala súlyosan összeégett. A gyermeket becsállították súlyos sebeivel a gyermekorvóházba.

*** A mai munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünet tárgyában f. hó 22-iki napra a kereskedelemügyi m. kir. minister-től sürgöny nem érkezett, minek folytán az üzletek ezen a napon nyitva nem tarthatók. Ez uton értesíti a rendőrkapitányi hivatal az érdekelteket.

*** Halálozás.** Molnár Vilmos pénzügyi segédtitkár mély gyász sulytotta. Neje Izak Ilona, élete 35. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, vasárnap, december 22-én délután 8 órakor lesz a Ritoók Zsigmond-utca 12. számú gyászháztól.

*** A villamostelep személyzetének családi pótlóka.** A városi villamosmű véglegesített személyzete úgy értesült, hogy Nagyvárad városa már ki is utalta a tisztviselők és alkalmazottak részére a családi pótlékot s kéri, hogy az ő részükre is állapítsák meg a gyermekek utáni pótlékot. A beadvány szerint Belányi Imre igazgatónak 5, Küzdy Kálmán könyvvezetőnek 5, Sándor Nándor főszerelőnek 2, Szücs Béla főgépésznek 3 és Salamon Béla leolvasónak 1 kiskorú gyermeke van.

*** A margitai rabló elmenekült.** A Tiszántul annak idején részletesen ismertett azt a vakmerő utonállást, mely a margitai országúton történt. Gergován György közönséges vándorcigány az út mellett húzódó árokban rálesett az arra közelgő Csirla Vaszalira. Mikor Csirla pár lépéssel elhaladt a cigány mellett, az hirtelen elugrott és a nála lévő doronggal leütötte s a pénzt is elvette. Csirla órákig feküdt az árok szélén eszméletlenül, míg végre magához tért és be-

vánszorgott a margitai esendőségre, ahol elpanaszolta baját. A esendőrök nyomban kézrekerítették a cigányt, aki már javában pálinkázott a rabolt pénzből. A margitai járásbíró előtt a cigány azonban azt vallotta, hogy Csirla verekedett vele és e közben ütötte le. A bíróság elfogadta a cigány védekezését és szabadlábra is helyezte. Az iratok bekerültek a nagyvárad ügyészségre, ahol korántsem találták elfogadhatónak a cigány vallomását és elrendelték a letartóztatását. A esendőség újra keresni kezdte a cigányt, azonban most már nem találták sehol. A vakmerő utonálló alig szabadult ki, azonnal megszökött. Most már kereshetik országszerte, azóta ki tudaj, hogy hány utonállást követett el a jeles cigány.

*** Karácsonyi és ujévi ajándéknak** legalkalmasabb egy gyönyörű **Japán doboz** (Bonbonier) megtöltve finom cukorkával, továbbá kávé, thea, rum és likőrök, melyek a legolcsóbban szerezhetők be a **Fiumei Kávé-behozatalnál** (Rákóczi ut, Bazár-épület). Postacsomagokat ingyen készítünk el nagybecsűlt vevőinknek.

*** A nyilvános könyvtár karácsonyi ajándéka.** A Muzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége értékes karácsonyi ajándékkal lepte meg a nagyvárad nyilvános könyvtárát. 12,000 darab amerikai fapálcikás cédulakatalogust ajándékozott a könyvtárnak a hozzávaló szekrényvel együtt. Az ajándék értéke több mint ezer korona.

Itt említjük meg, hogy a nyilvános könyvtárban a múlt héten 783 látogató fordult meg. Még pedig:

Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Összesen
96	119	121	85	119	100	150	783

A látogatók között volt 532 diák, 111 iparos, 63 tisztviselő, 47 kereskedő, 12 főiskolai hallgató, 19 jogász, 6 művész, 5 tanító, 1 tanár, 1 varróleány, 1 gazdász, 1 magánzó, 3 masamódleány.

Olvastak összesen 827 kötet munkát. Ezek közül magánirodalmi mű 422, tudományos munka 205, folyóirat 200.

A ROSZ PÉNZVISZONYOK MIATT

karácsonyra minden elfogadható
olcsó árban kaphatók arany,
ezüst ékszerek, gyűrűk és órák

SZILÁGYI GÉZA és TÁRSÁNÁL
RÁKÓCZI-UTON. Helyi és vidéki telefon 630.

Az Alkotmányt

megveheti naponként, vagy
előfizetheti, ugyazintén az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”
„Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

a
Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

x **Szülők figyelmébe.** Legszébb karácsonyi ajándék jól tanuló fiuk részére egy jó lövő fióbert. A legnagyobb örömet csakis ez szerezhetünk, semmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiuk vérében már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalathó tudja. Tehát, ha fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk **Ladányi** puskaműves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árban a legjobbat kapni. Töltények és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és serét vadászati kellékek nagy választékban. Telefonszáma: 269.

x **Női chevreaux** v. box cipő 7 kor. férfi box cipő 8 kor., chevreaux 9 kor. fin box cipő 7 kor. 35-39 számig finom női fél cipő 5 kor., nyú szőr kalap 5 kor. állandó parti véte ek Ricketnél Elite-kávéház mellett. Calosnik nagyon olcsó árban.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs fülöli oldalon modern három szobás lakás mellékkeliségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyazintén elsőrendű porosz kőszent házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradveleence, vasutná.

x **A „Kispipa” új köntösben.** A helybeli és vidéki közönség régi, kedvelt szórakozóhelye, a „Kispipa” ódon helyisége mellett modern épületben, tágas, füstmentes termekkel, villanyvilágítással, a higiena minden követelményével ellátva áll rendelkezésére a szórakozni vágyó közönségnek. Jó konyháról, kitűnő italokról gondoskodik és számos látogatást kér **Szujker Tamás** vendéglős.

x **Aszódi Mihály** Sas-palota Kossuth utcai cukorka és csemege nagyáruházának jelentése. Karácsonyra olcsó gyári árákkal, mint tudnivaló dolog, Aszódi-cég országra ismert és egyik a legnagyobb, úgy árban, mint választékban ilyen tisztelt vevő közönség figyelmébe ajántható cikkek. Szalon cukrok kilója 2 koronától. Mesés csillár-dolgok 6 fillértől. Csokoládé alakok 6 fillértől. Megehető finom karamellek 2 fillértől. Diszdobozok, Bonbonok 50 fillértől. Remek játékok finom Bonbonok töltve 20 fillértől kezdve beszerezhetők. Egyedüli lerakat. Gyermekek kedvence. Ezer és ezerféle diszoldgokkal rendelkezik. Gyermekek ajándékba kapnak egy karácsonyi szép krampuszt, meglepő érdekes. Karácsonyfák eredeti behozatala, igen olcsó árak mellett. Datolya, malaga, thea kenyér, krach, mandula, füge, olaszogyoró, prunella, dió, kókusz dió, halkonszervek, szardiniák, theák, eredeti angol rum stb. igazán meglepő olcsó árak mellett szállít. Vidéki csomagolás ingyen. Aszódi Mihály triezsi kávé, thea közvetlen behozatala cukorka és déligyümölcs nagykereskedő Kossuth-utca Sas palota, csokoládé király Rákóczi ut. Csokoládé Király telefon 610. szám. Cukorka Király, Kert-utca. Betlehbenben nincs szebb karácsony, mint Aszódinál Kossuth-utca. Telefon: Fő üzlet 635. Fiók-üzlet 1016.

x **Kijelentjük,** hogy a saját érdekükben cselekesznek helyesen, akik elkérlik Wagner a „Hangszer Király” országszerte ismert elsőrendű hangszeráruháza, (Budapest, József körút 15.) nagy fényképes hangszerárjegyzékét, melyből nyilvánvaló lesz, hogy egy hatalmas hangu, pompás kiállításu hangverseny beszélőgépet, 5 drb. legújabb tetszés szerint választható, vadonat új dupla-lemezzel, 1000 angol concert tüvel, vászonkötésű lemez-albummal, tütartó-kazettával és egy mesés ajándékkal, csak 40 koronáért a nevezett cég bárkinek szállít. A gramafon a legpompásabb szórakozást nyújtja, a hosszú téli estékre. Jegyezze meg jól a pontos címet.

Joghallgatók! Ügyvédi vizsgára készülők! ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját érdekükben **Dr Kállay** jogi szemináriuma csakis után készülnek Budapest, IX. Lónyai-utca 18/b. (Calvin-tér mellett). Telefon 125-38. Telefon 125-38.

x **Jenny Jenő** órás, ékszerész és lát-szerész a *karácsonyi és újévi* alkalomra ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

Praktikus és olcsó

ékszer- és óra-ajándékok

Schmutzler Jánosnál

szerezhetők be Nagyvárad, Bazar-épület.

Órajavítások szakszerűen eszközölköztetnek.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Gyurkovits leányok; este: Éva. (Kisbérlet.)

Hétfőn: Éva. (A. bérlet.)

Kedden: Mesedélután és kabarett. (Délután 3 órakor.)

Éva. Vasárnap este is megismétlik Lehár páratlan sikerű operettjét: *Évát*, amely az egész hetet a közönség folytonos meleg érdeklődése mellett foglalta le. A vasárnap esti előadást — természetesen — az eddiginél is többen fogják látogatni és így helyesen tesztji a közönség, ha a nappali pénztárnál gondoskodik a jegyek beszerzéséről.

Gózon Gyula Nagyváradon. Kedves meglepetése lesz a kedd délutáni kabaretnak Gózon Gyula fellépte, aki sürgönyileg tudatta Erdélyi direktorral, hogy már hétfőn megérkezik és szívesen rendelkezésére áll. Így aztán a keddi kabaretn Gózon is fellép s a nagyváradai közönség ismét tapsolhat egykori kedvencének.

EGYESÜLETEK

A Népnevelési egyesület gyűlése.

A „Biharmegyei Népnevelési Egyesület“ választmánya tegnap délután 5 órakor a vármegyeház kistermében gyűlést tartott, amelyen jelen voltak: Fráter Barnabás elnök, Vasady Lajos, Réz Mihály, Dus László, Verner Pal, Keszthelyi Zoltán, Petry Gyula, Gábel Jakab, Számborovszky Rezső, Wallner Ödön, Mikussay József, Stark Gyula és Bodnár János.

A választmány mindenképp a tanítók karácsonyi jutalmazásáról döntött és elhatározta, hogy a szokásos 100—100 koronás jutalmat a következő 5 tanítónak adja ki: özv. *Bréhm* Jánosné székelyhidi tanítónőnek, *Popa* Romulus váradlessi gör. kel. tanítónak, *Jerzsák* Árpád nagyváradai községi iskolai, *Dobrossy* Lajos belényesi állami iskolai és *Borsos* József fugyi állami iskolai tanítóknak.

Elhatározta az ülés a tanszermuzeum ujjászervezését és e célból *Fráter* Barnabás elnökle alatt egy bizottságot küldött ki.

Ezután több apró ügyet tárgyalt még a választmány.

Ne hagyja magát félrevezetni! Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János-u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges pártfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

IRODALOM

A „**Vasárnapi Ujság**“ december 22-iki számával együtt kapják az előfizetők a karácsonyi ajándékul fényes kiállítású és gazdag tartalmu karácsonyi albumot, mely legkitűnőbb íróink novelláiból, verseiből, egy teljes kis regényből, kitűnő magyar művészek illusztrációiból van összeállítva, négy színes műmelléklet is van hozzá. E mellett megjelent a rendes karácsonyi szám is a szokott gazdag tartalommal. Képei a hét aktualitásaira vonatkoznak: Durazzo megszállása a szerbek által, a nagykövetek londoni konferenciájára, a Nemzeti Színház és az Operaház ujdonságait is bemutatják s egy érdekes képsorozat jeles művészünk, *Szinay Imre* szobrai és rajzait mutatja be. *Kupcsay Félix*, *Krudy Gyula* és *Zsoldos László* novellája, *Szabolcska Mihály*, *Vargha Gyula*, *Lányi Sarolta* és *Kárpáti Aurél* versei, *Szende-Dárday Olga* regénye adnak bő szépirodalmi olvasni valót. Egyéb közlemények: *Murillo* egy madonna-képe, kép a karácsonyi vásárról s a rendes heti rovatok: *Irodalom* és *művészet*, *sakkjáték*, stb.

IGÁZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

A renitens rendőr elitélése.

Szeptember tizenhetedikén az esti órákban, *Polyák* István, a 2205. számú rendőr, nem teljesítette a kivételes parancsot és *Pavlik* rendelkezésére rögtön letartóztatták. Később fegyelmi büntetése folytán elesapták a rendőrségtől. A *Polyák* ellen emelt vádat, amely a büntető törvénykönyv 480. §-ába ütköző hivatali kötelesség megtagadásáról szól, *Boleman* ügyészi megbízott képviseli. Pont 9 órakor nyitja meg *Csilles* járásbíró a tárgyalást. A tanuknak és hallgatóságnak szóló figyelmeztetés után *Polyák* Istvánt hallgatja ki, elmondja, hogy fegyelmileg egyszer volt csak büntetve, kiszolgált katona, családos ember. Büntösnek érzi magát — kérdi a bíró. — Nem, mert a parancsot törvénytelennek tartottam — feleli *Polyák*. Ezután elmondja, mi történt az országházban szeptember 17-ikén. *Polyákot* a bíróság egy heti fogházra ítélte.

TÁNYÜGY

Gyermekeink jövője.

— A gyermektanulmányi Társaság ülése. —

A helybeli Gyermektanulmányi társaság a tél folyamán minden hónapban előadást rendez. Az első előadást tegnap este tartotta meg a városházán dr. *Edelmann Menyhért* elnökle mellett.

A gyűlés tárgya volt *Paál Ilona* elemi iskola-igazgató és *Szücs Izsó* ipariskolai igazgató előadása: *Ujabb irányok a rajzoktatásban* címmel. Ez előadás beszámoló volt a nyáron Drezdában megtartott rajzkiállításról és kongresszusról.

Paál Ilona meglepő tudással és szakértelemmel vázolta a kiállítás anyagát és elrendezését. Majd a 6—12 éves gyermek jövőndő rajzoktatásáról: munkáltatva tanításról és a munkaszeretetre nevelés elvéről beszélt.

Szücs Izsó ipariskolai igazgató a kiállításon szerzett tapasztalatait adta elő. Szerinte a népiskolában stagnál az ezelőtt tizenkét évvel megindult rajzoktatás. Szakfelügyelőket kíván, mert ahol ez van, az eredmény elmaradhatlan.

Az előadókat a jelenlevők az igazán szép és tanulságos előadásokért megjelnezték.

TÁVIRÁTOK

Vaszary Kolos búcsúja.

Bécs, dec. 21.

(Saját tudósítónktól.) A volt hercegprimás ma adta ki búcsú pásztorlevelét. E levélben igen érzékeny, szívhez szólóan búcsuzik a hercegprimás mindenkitől. Majd köszönetet mond mindazoknak, akik őt munkájában támogatták. Végül híveinek imáiba ajánlja magát.

Nem lesz háboru.

Páris, dec. 21.

(Saját tud.) *Belgrádi* értesülés szerint a szerb kormány csatlakozott a nagykövetek reuniójának javaslatához, mely *Albániának* és *Szerbiának* az adriai tengerhez való jutását biztosítja. Ha ez megfelel a valóságnak úgy egész bizonyos, hogy a háboru veszedelme elmúlt.

Görgy Arthur nagybeteg.

Budapest, dec. 21.

(Saját tud.) *Görgy Arthur* tegnap éjjel hirtelen rosszul lett. Elvesztette eszméletét s mikor magához tért nyögött. Csak ebből tudták meg, hogy *Görgy* rosszul van. Azonnal orvosokat hívtak. Az orvosok konziliumot tartottak a beteg felett. A beteg január 3-án érne el 95-ik élet évét.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szápadlás nélkül is készít **kitünő hirnévű**

Fogtechnica

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Máiusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

Szakmányrendszer a nagyváradi hegyen.

A szőlősgazdáknak mind több gondot okoz a szőlőmunka ellátása. Nemesak hogy méregdrága a napszám, de kellő időben nem is kapnak elég munkaerőt.

Ez a kellemetlen körülmény érlelte meg az eszmét, hogy megpróbálkozzanak a szőlőművelésnél a szakmány-rendszerrel. Nem az a cél vezet a szőlősgazdákat, hogy olcsóbb munkaerőhöz jussanak, hanem az, hogy jobb munkát kapjanak, amellyel, hogy a megbízható, szorgalmas munkás is előnyösebb helyzetbe jut az új rendszer által.

A szakmány-rendszer ugyanis nem egyoldalú dolog, hanem egyformán védi a munkaadó és munkás érdekeit.

A nagyváradi hegyi választmány tegnapi este dr. Molnár Imre elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak: Bordé Ferenc, Kacián Károly, Csobánecz Lajos, Karger Sándor, Balázsovich Rezső, Székely Sándor főszámvevő, Markus János hegybíró.

Az ülésnek egyedüli tárgya a szakmány-rendszer behozatalának megbeszélése volt.

A szerződés-mintát, amelyet Székely Sándor készített el, pontonként tárgyalták és elfogadták.

A választmány határozatát a tavaszi közgyűlésnek bejelenti, addig megteszi a szükséges intézkedéseket az új munkáltatási rend életbeléptetésére, amely nem lesz kötelező a szőlősgazdákra.

Az elnökség közhírré tétel céljából értesíti azon községek előljáróságait, ahonnan szőlőmunkások szoktak Nagyváradra kejárni. Kéri közhírré tenni, hogy akik ilyen szakmány-munkát akarnak vállalni, Markus János hegybírónál jelentkezzenek.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagyipiac-tér 1. Telefon 969. Gyár: 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép, kőpor, oltott mész stb. eladás.

Nagyvárad városi vasut r.-t.

29/eln. sz.

Hirdetmény.

Értesítjük a közönséget, hogy a vilamosközlekedés használatának állandósítása céljából a havi bérletjegyek 1913. évi január 1-ével a következő árban fognak kiadni:

Egy vonalszakaszra való érvényességgel havi 3 korona, évi 30 korona egységárban.

A vonalszakaszok szerinti beosztás a következő:

- A. sorozat Szent László-tér—Nagyvárad Máv. pályaudvar;
 - B. sorozat Szent László-tér—Aradi-uti végpont;
 - C. sorozat Szent László-tér—Nagyvárad-Velence pályaudvar;
 - D. sorozat Szent László-tér—Rhédey kerten vissza Szent László-térig;
 - F. sorozat Szent László-tér—Bányasor végpont.
- Két vonalszakaszra válthatók a bérletjegyek, a fenti vonalszakaszok következő kombinációjára és pedig:

- A/B. sorozat Nagyvárad Máv. pályaudvar—Aradi-uti végpontig;
- A/C. sorozat Nagyvárad Máv. pályaudvar—Nagyvárad Velence pályaudvarig;
- A/D. sorozat Nagyvárad Máv. pályaudvar—Rhédey kerten Szent László-térig;
- A/F. sorozat Nagyvárad Máv. pályaudvar—Bányasori végpontig;
- B/C. sorozat Aradi-uti végpont—Nagyvárad-Velence pályaudvarig;
- B/D. sorozat Aradi-uti végpont—Rhédey-kerten át Szent László-térig;
- B/F. sorozat Aradi-uti végpont—Bányasori végpontig;
- C/D. sorozat Nagyvárad-Velence pályaudvar—Rhédey-kerten át Szent László-térig;
- C/F. sorozat Nagyvárad-Velence pályaudvar—Bányasori végpontig;
- D/F. sorozat Szent László-tér, Rhédey-kerten át—Bányasori végpontig terjedő érvényességgel; havi 4.20 korona, évi 46 korona egységárban.

Válthatók bérletjegyek az összes vonalokra kiterjedő érvényességgel havi 7.20 korona, évi 80 korona árban.

A munkások részére eddig 3 korona árban, a munkakönyv felmutatása mellett

kiadott, reggel 6—8 óra, déli 12—2 és esti 6—8 óra között érvényes havi bérletjegyek árát 2.50 koronára mérsékeljük.

A bérletjegyek, a munkásjegyek kivételével, a közönség kényelmére hó közben is megválthatók.

A bérletjegyek úgy a nagyváradi városi vasut r.-t. üzletigazgatósági irodájában, mint a Hegedüs-féle hírlapirodában is megválthatók.

Kérjük a közönséget, hogy saját kényelme szempontjából a torlódást és a kiállítással járó várakozást elkerülendő új használatlan vasit nagyságu kemény lapra ragasztott (nem enyveshát) fényképet és 50 fillér kiállítási illetéket még f. év december hó 15—25-e közötti időben sziveskedjék a fentjelölt helyeken, vagy valamelyik jegyvizsgáló kalauznál leadni, úgy, hogy a kiállított bérletjegy e hó 30-tól kezdve akadálytalanul kézbe-síthető legyen.

A fénykép hátlapjára a fél neve és lakása rájegyzendő.

Különösen figyelmeztetjük a közönséget, hogy a bérletjegyek egyrészt a kezelés megkönnyítése végett adatnak ki kedvezményes árban, miért is, ha megállapítást fog nyerni, hogy a bérletjegyek ellenőrzésénél a felmutatást illetőleg nehézségek támadnak, melyek a kezelést megnehezítik, kénytelen lesz az igazgatóság az illetőktől ezen kedvezményt megvonva, részükre bérletjegy kiállítását beszüntetni.

Belépési felhívás.

A polgári takarékos és segélyszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1913. január 1-én megnyitja 18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetnek és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a) a heti befizetések 9 tizedrésze erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezeség mellett váltókra, kötelevényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósítanak. A kölcsönökről kiállított kötelevények bélyeg- és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1912. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékos és segélyszövetkezet igazgatósága.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükrök
Fagontükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opalescens és színes üvegek.

Kirakatüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzünk
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-
képzésére. Hajlitott tükörüvegek.

Nagyvárad látványossága!

A Rákóczy-ut RIMANÓCZY-palota földszintjét diszitő; az egészségügy legujabb vívmányaival, a betegápolás és az orvosi tudomány legmodernebb gyógyszerközeivel gazdag választékban felszerelt

Apolló drogueria.

A magyar iparművészet méltán megcsodált remekelése az új drogueriának izléses és tetszetős berendezése. Ehhez méltó gondal halmazta össze **Farkas István**, az Apolló drogueria tulajdonosa a legkiválóbb minőségű **gyógyszerárúk, illatszerek, manikür-készletek, pipere-cikkek, háztartási és betegápolási cikkek, rum, thea, likőr és cognac-különlegességek** dus raktárát. Ezek sorából mindenki a legkedvesebb

karácsonyi és ujévi ajándékot

választja ki szeretettjeinek. Aki tudja, hogy az egészség, az ifjuság és az erő megóvása, a szépség és tisztaság ápolása a legfőbb kincs, az meglátogatja az

Apolló drogueria

új gyönyörű helyiségét, ahol minden szükségletét a legfinomabb minőségben szerezheti be.

Figyelem!
Fióközlet nincs!

NAGY GYULA

Nagyvárad, Olaszi, Rákóczi-ut

ajánlja saját gyártmányu kefe és meszelő nagyraktárát. Dus választék finom illatszerekből, pipere-szappanokból és mindennemű fésűkből és haj-tűkből. Raktáron tart fürdő és kocsi-mosó szivacsokat jutányos árban. Fogkefék felelősség mellett. Különböző karácsonyi és újévi ajándékok olcsó bevásárlási forrása.

Figyelem!
Fióközlet nincs!

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, kőpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás napoként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvétetnek.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Csengeri-utca 21-ik szám alatt saját házámban, egy a mai kornak mindenképen megfelelő

= épület és =
műbutor asztalos

műhelyt létesítettem. Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszertár és kávéház berendezéseket kellő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel egy helyben, mint vidékre készséggel szolgálok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaal József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz-és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907.

Cipőt, kalapot és

uri divat cikket legolcsóbban csak

Fekete Jenőnél

Nagyváradon

Bémer-téren ELITE kávéház mellett szerezhethjük be.

Flegman

divatáruházában

Nagyvárad, Bémer-tér.

Leszállított árak:

Leány felöltők	20 koronától
Női téli felöltők	50 koronától
Peluche felöltők	75 koronától
Szörme bundák	100 koronától
Perzsiáner kabátok	500 koronától
Costüm kelmék	3 koronától
Bluz kelmék	2 koronától
Barchetok	50 fillértől
Reklam szövet 120 cm. széles	1 koronától
Reklam flanel	45 fillértől

Vajnovszki Ferenc

uri- és női cipész. Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

„Varázsfuvola.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kelemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Vagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legelsőbb hangszerárúházaiban kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.**Fey Rezső**

műbádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari magymentes closetteket vízöblítéssel. Angol-closett berendezést, víztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel. Mindennemű épület- és díszbádogos munkát. Villanyerő gépekkel berendezve.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a legújabb találmány szerint teljesen szárazra alakítjuk át felelősség mellett.

Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

műasztalos

Szacsvey-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra
azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Mezey Dezső

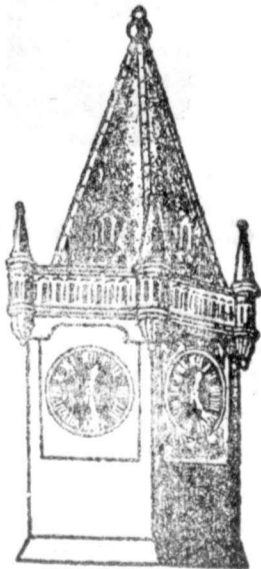
toronyóra készítő

Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra

készítő telepe.

Olcsó árak, több
évi jótállás.

**Villanyerő
berendezés.**

Kívánatra árjegyzéket
bérmentve küld

Butor! Dacára a rossz pénzügyos-nyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédlő, háló-, uriszoba, szalon, kastély, szanatórium és penzió-berendezést, a legelőnyösebb feltételek mellett szállítatok. — Kérjen ingyen prospektust.

Kroh lakásberendező. Budapest, IV. Váci-u. 8/v.

Nem bankhitel.

Váltó nem kell.

Váltó nem kell.

Uj!**Uj!****Házi szemét fuvarozási vállalat.**

1912. november hó 1-én megindítottam új vállalatomat. Naponként, hetenkénti kiszállítást fől vállalok; b. megrendelésekre személyesen megjelenek és pontosan szállítom. Tisztelettel

S. Czegléd János

SZENT ANNA-UTCZA 28.

Telephon 10-83. szám.

Igen jó keresetre

tehetnek szert nők csipkehorgolással. Forduljanak válaszbélyeggel ellátott levélben a

Magyar Háziiparfejlesztő vállalatához Déván.

Francia tűzhelyek!

egyedüli gyártója:

Vajnovszky József

épület- és mülakatos mester

Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 27. sz. alatt

Telefon 11-37.

Telefon 11-37.

Meg van!!**az asszonyok öröme!**

Nem kell többé mérgeződni, csekély tüzelővel gyorsan lehet sütni és főzni. régi tűzhelyeket (sparhelt) át lehet olcsó pénzért alakítani. Háztulajdonosok, mérnök és építész uraknak ár- engedmény.

Továbbá minden néven nevezendő lakatos munkák jutányos árban.

Meghívás esetén házhoz jövök.

Vidéki levelekre válaszolok.

Kiadó legelő.

A margittai járás B. királyi község határában fekvő birtokomnak mintegy 220 magyar holdat kitevő legelő és kaszáló részét mostani december 15-től 1913. évi december 1 ig egészben, esetleg két részben is legeltetés céljából kiadom, van rajta egy 100 darab jószágra való istálló, melynek használata 1913 évi május 5-ig megegyezés esetén legelő bérlettel jár, gazdaságomban legelő mellett nagymennyiségű szalma van, melyből korlátolt mennyiségben ingyen adok trágya termelés végett. Ajánlatok a haszonbéri összeg és esetleges feltételekkel 1912. évi december 20-ig **Kacsora Károly föld-birtokoshoz Margittára** címzendő.

„Styria-Universal“

Képviselek kerestetnek!

Kötőgépek

megmunkálnak **finom** és **vastagszálu pamutot ugyanazon gépen.**
 Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is
Styria-Kötőgépgyár, Graz, III.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármikor. Keresse f-l **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepí önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon **980.**

Ujdonságokat

kis villamossági, világiási, valamint tűziáru és ajándék-tárgyakban — viszontel adóknak ajánl: **M. Vozelsang,** Wien, IX/2, Alserstrasse 16.
 Árjegyzék ingyen.

„NIGRIN“

a legjobb cipőkrém az egész világon
 Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Karácsony-fára való mézeskalács

és midennemű cukorkák nagyválasztékban gyári áron.

Jóteköny intézetek, iskolák és egyletek részére nagy árengedmény.

Valódi akácvirág-mézből készült mézeskenyér, mandulás-, töltött- és Nürnbergi mézeskalács különlegességek. ● **Debreceni mézestányér, debreceni vajasperec.**

Valódi akácvirág és csemegeméz.

Karácsonyfára való és Tündér-fényszóró gyertyák. Régi megbízható üzlet e szakmában.

Alapított: 1835. évben.

Fröhlich Főzsef Nagyvárad, Szent Fános-u.

Telefonszám: 907.

Vas- és Rézipar Részvénytársaság, Nagyvárad.

Karácsonyi butorkiállítás!

Az új **WEISZLOVITS**-palotában (Rákóczy-ut 13), valamint **TELEPÜNKÖN** (Kolossvári-u. 39. szám) elismert minőségű gyártmányainkból

kiállítást rendezünk.

Megtétekintés vételkötelezettség nélkül. Réz és vas baba-játékágyak. **Eden-pamlag szabadalom.** Nappal gyönyörű oltomán, éjjel kényelmes fémágy. — Gyártmányaink eredeti tervek szerint is készülnek, rajzok, költségvetés díjmentesen. **Butoralbum** kívánatra ingyen. Az ágyaink **szabadalmazott kapcsolással** készülnek, azért szavatolt téregmentesek.

Vas- és Rézipar Részvénytársaság, Nagyvárad.

MEZEY JÁNOS ÉS TSA

Nagyváradon, Szent László-tér és Teleki-utca sarkán

KARÁCSONYI ÉS TÉLI IDÉNYCIKKEK:

mindennemű fűszer, csemege, cukorka, thea, thea-sütemény, rum, likőr, bor, pezsgő, hazai- és déli gyümölcs, KARÁCSONYFA DISZEK nagy választékban

Telef. n. sz.:
249.

SZOLID SZABOTT ÁRAKBAN!

Telefonsz.:
249.

Telefon 8 sz.

Telefon 8 sz.

Karácsonyi különlegességek, karácsonyi cukorkák, karácsonyi kollektívák és karácsonyi dísz tárgyak

JANKY ANTAL utódánál szerezhetők be legjobban.

Karácsonyi fenyőfák bármily mennyiségben ugyanott.

Cognac-speciális Szij József ügyvéd híres borpárlata 1892-ből kizárólag

JANKY ANTAL UTÓDÁNÁL kapható.

Nagyvárad, Szent László-tér.

Telefon 245. sz.

Telefon 245. sz.

Kalenda János

cégnél

Nagyváradon

a **Szent László-téren**

legjutányosabban beszerezhetők mindennemű

Varrógépek

Gramofonok
Kerékpárok

Vadászfegyverek

és vadászati kellékek óriási választékban; ugyszintén **utazási cikkek**ből is nagy választék található.

Fenti árucikkek előnyös részletfizetésre is kaphatók.

Carbid olcsó napi árban.

Varrógépek, gramofonok olcsón javíttatnak.

Karácsonyi vásár! Ritka kedvező alkalom

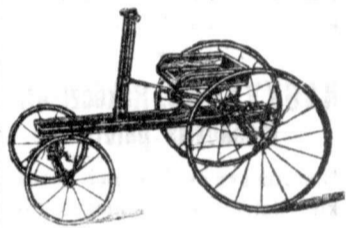
a fiók-üzleteimet a fő-üzletbe bevonom!

A tetemes átszállítási költségek megtakarítása végett
Mindhárom üzletemben az eladást bevásárlási árban fogatosítom.

Az olcsó eladás hétfőn, decemer hó 16-án kezdődik.

Czillér Imre

Fő-üzlet: **Szent László-tér 1. szám alatt.** — Fiók-üzletek: **Rákóczi-ut 7. és Szent László-tér 6.**

GYERMEK

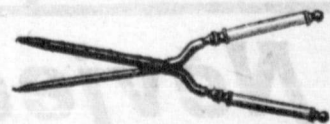
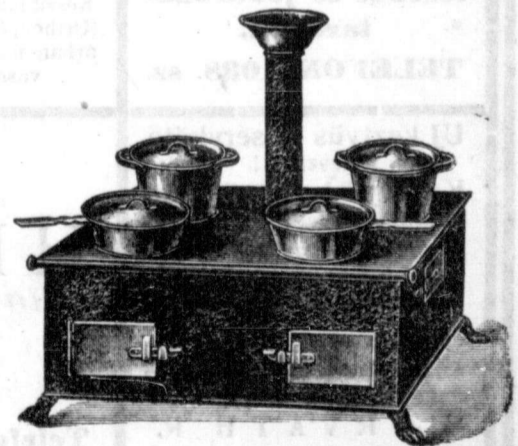
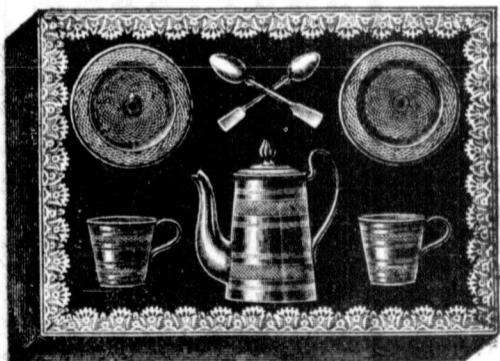
JÁTÉK

Eredeti Angol és amerikai játék ujdonságok. Börönd, Bördismű,
Utazó keilékek. = Legelőnyösebben beszerezhetők a

BELVÁROSI ÁRUHÁZBAN

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 10. STERN-palota.

TARSOLY és RISZTÓ Nagyvárad, Rákóczi-ut
különlegességek vaskereskedése.
Valódi porosz fűtőszén házhoz szállítva.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országsszerte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgyközönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski **Ferenc** cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meglog győződni

Szent János-utca
sarok, Schvare Farkas-féle házban.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetl útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és bimző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munkáanyagokban.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut
Telefon. 630.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat
MÁRKUIZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u 1 sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász
Kolozsvári-u. 50.

Legolcsóbban vásárolhat

Haás Simon

divatáru üzletébe **Kert-utcán a Löwinger-féle helyiségbe**, férfi- és női divatcikkeket és mindennemű rövidárut.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly
épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.
Alapított 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Estéknél **Bebe Kálmán** teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN
könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. itélőtábla és a megyei főszolgabíróóságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

nfi-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szakudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálakat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. ur közönség bizalmát továbbra is kiérdemljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső
első
nagyvárad
REDÖNY-
GYÁRA Rulikovszky-ut
TELEFON 491.

Nyomatványok

a legjutányosabb árban készíttetnek
a **Szent László-nyomda**
r.-t-nál
Szilágyi Dezső-utca

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni
mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanszereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)
NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órák- és műszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakzerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban
Schopper György
utóda veje

Rohoska Pál
Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.

Uj keztyűs és sérvkötő készítő!

Keztyűk mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készíttetnek. Bál i keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltenek. Ruganyos sérvkötők 4 korona.

HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Költözködéskor a legcélszerűbb

HIRN M. és FIA
villamossági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett késes és köszörűdéje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindentéle speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyirő gépet, zsillette és mindentéle más borotvák köszörülését pontosan eszközöli.

RUM és LIKÖR

házi tag való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT
„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyarak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készit

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Ha a Szent János-utczába vezetl útja, keresse fel a

Szerecsen Királyt,
ahol a legolcsóbban lehet vásárolni **harisnyát, keztyűt, trikót, csipkét, Himzéseket és szalagok, fehérneműket, rövidáruk** nagy választékban. Szives pártfogást kér **UNGERLEIDER SALAMON**
Szt János-utca 4.